

Doknr. i Barium 14540	Dokumentserie su/med	Giltigt fr o m 2019-10-08	Version 9
RUTIN Vårdhygien - Punktion-injektion och inläggning av material som penetrerar hud			
Innehållsansvarig: Carin Lindén Gebäck, Sektionschef, Vårdhygien (carli20) Godkänd av: Jerker Isaksson, Chefläkare, Läkare onkologi (jeris) Denna rutin gäller för: Sahlgrenska Universitetssjukhuset			

Rutinen gäller även för Angered's Närsjukhus, Capio Lundby Närsjukhus, Carlanderska sjukhuset, Frölunda Specialistsjukhus, Habilitering och Hälsa, Kungälv's sjukhus samt Närhälsan i Göteborg och södra Bohuslän. Rutinen är godkänd av respektive chefläkare och kan appliceras i övrig primärvårds- och kommunal verksamhet i Göteborg och Södra Bohuslän.

Revideringar i denna version

Ersätter tidigare version publicerad 2017-05-04. Revidering i avsnitten som berör inläggning av kvarvarande material, där lokal tvätt med klorhexidintvål (Hibiscrub/DesCutan) tagits bort.

Syfte

Syftet med denna rutin är att reducera bakterietalet för att förhindra infektion i samband med punktion/injektion och inläggning av kateter/dränage.

Arbetsbeskrivning

Huddesinfektion

Huddesinfektion ska omfatta det tänkta punktions-/insticksstället och frikostigt till omgivande hud. Till huddesinfektion används klorhexidinsprit minst 5mg/ml.

Punktion i steril lokal, t.ex. epidural- och spinalrum eller led

- Vid synligt smutsig hud tvätta med tvål och vatten. Torka torrt
- Sterila handskar samt överväg munskydd på operatör och assistent (även vid uppdukning)
- Desinfektera flödigt med klorhexidinsprit minst 5 mg/ml i minst 30 sekunder. För bäst effekt ska huden vara fuktig minst 2 minuter. Låt lufttorka
- Avgränsning av insticksstället sker med sterilt draperingsmaterial t.ex. hålduk som täcker en större yta
- Steril uppdukning för att bibehålla aseptik

Injektion i steril lokal som epidural- och spinalrum och led

- Vid synligt smutsig hud tvätta med tvål och vatten. Torka torrt.
- Sterila handskar samt munskydd på operatör och assistent (även vid uppdukning).
- Desinfektera flödigt med klorhexidinsprit minst 5 mg/ml i minst 30 sekunder. För bäst effekt ska huden vara fuktig minst 2 minuter. Låt lufttorka.
- Avgränsning av insticksstället sker med sterilt draperingsmaterial t.ex. hålduk som täcker en större yta.
- Steril uppdukning för att bibehålla aseptik
- Vid längre ingrepp och användande av långa ledare (t.ex. angiografi) rekommenderas steril klädsel på operatör

Inläggning av kvarvarande material i epidural- och spinalrum

- Vid behov utförs hårvaskning för att förbandet ska fästa bättre. Använd en hudvänlig metod, exempelvis hårvaskare
- Vid synligt smutsig hud tvätta med tvål och vatten. Torka torrt.
- Desinfektera flödigt med klorhexidinsprit minst 5 mg/ml i minst 30 sekunder. För bäst effekt ska huden vara fuktig minst 2 minuter. Låt lufttorka
- Sterila handskar, operationsmössa och munskydd används av operatör och assistent (även vid uppdukning)
- Insticksstället avgränsas med sterilt draperingsmaterial som täcker en större yta
- Fixera katetern noga och täck insticksstället med sterilt transparent högerpermeabelt förband

Doknr. i Barium 14540	Giltigt fr.o.m 2019-10-08	Version 9
--------------------------	------------------------------	--------------

RUTIN

Vårdhygien - Punktion-injektion och inläggning av material som penetrerar hud

Inläggning av kvarvarande material som penetrerar hud, t.ex. drän

- Vid behov utförs håravkortning för att förbandet ska fästa bättre. Använd en hudvänlig metod, exempelvis håravkortare
- Vid synligt smutsig hud tvätta med tvål och vatten. Torka torrt.
- Desinfektera flödigt med klorhexidinsprit minst 5 mg/ml i minst 30 sekunder. För bäst effekt ska huden vara fuktig minst 2 minuter. Låt lufttorka
- Sterila handskar
- Insticksstället avgränsas med sterilt draperingsmaterial
- Fixera noga och täck insticksstället med sterilt förband

Inläggning perifer venkateter

Se Vårdhandboken [Perifer venkateter](#)

Blododling

Vid blododling ska huddesinfektion utföras med klorhexidinsprit minst 5 mg/ml för att provet inte ska förorenas med patientens hudflora. Applicera klorhexidinsprit flödigt och gnid in under minst 30 sekunder. Låt lufttorka. [Blododling - Klinisk mikrobiologi, Sahlgrenska Universitetssjukhuset](#)

Intramuskulär/subcutan injektion och venpunktion

Se Vårdhandboken [Injektioner](#) och [Blodprov, venös provtagning](#)

Ansvar

Linjechef på enheten ansvarar för att denna rutin är känd och följs av alla medarbetare.

Uppföljning, utvärdering och revision

Sammanställande i arbetsgruppen ansvarar för uppföljning/revision av innehållet. Avsteg från rutinen rapporteras i MedControlPro eller i befintligt avvikelshanteringssystem.

Relaterad information

[Perifer venkateter](#). Vårdhandboken

[Injektioner](#). Vårdhandboken

[Blodprov, venös provtagning](#). Vårdhandboken

Kunskapsöversikt

- [Huddesinfektion](#). Vårdhandboken
- [Lumbalpunktion](#). Vårdhandboken
- Centers for Disease Control and Prevention (CDC). Siegel JD, Rhinehart E, Jackson M, Chiarello L, and the Healthcare Infection Control Practices Advisory Committee, (2007) [Guideline for Isolation Precautions: Preventing Transmission of Infectious Agents in Healthcare Settings](#).

Granskare/arbetsgrupp

Arbetsgrupp Vårdhygien Sahlgrenska Universitetssjukhuset:

Jessica Ikonen, hygiensjuksköterska

Ingemar Qvarfordt, hygienläkare

Doknr. i Barium	Giltigt fr.o.m	Version
14540	2019-10-08	9

RUTIN

Vårdhygien - Punktion-injektion och inläggning av material som penetrerar hud

Godkänt av

Angereds Närsjukhus
Cario Lundby Närsjukhus
Carlanderska sjukhuset
Frölunda Specialistsjukhus
Habilitering och Hälsa, VGR
Kungälv's sjukhus
Närhälsan
Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Cornelia Bergendahl, chefläkare
Ola Blomqvist, chefläkare
Anders Bengtsson, chefläkare
Anders Edebo, chefläkare
Anne-Berit Ekström, chefläkare
Jacob Wulfsberg, chefläkare
Monica Radeberg, chefläkare
Jerker Isacson, chefläkare